

Aurélien Bellanger

TV-REALITY

Roman

Oversat af
Ann-Jette Caron

Oversat efter: Aurélien Bellanger, Télé réalité
© ÉDITIONS GALLIMARD, 2021

texte | tekst

Hvem i dag ville ønske at være mægtig uden at blive set?

François René de Chateaubriand,
Vie de Rancé

På en samling fajanceskår ser man dansere, nymfer, guder og fauner i en tavs og ubevægelig procession. En ung mand betragter lille glasflakon, en ung kvinde lytter opmærksomt, en adonis afslører en hemmelighed for middagsgæster omkring et bord, et vredladent væsen smadrer en drikkeskål, en apollon boltrer sig i et badeanlæg, en skæbnegudinde fantaserer over sin egen fremtid, en yngling plukker en slags frugt, en gudinde sidder på hug, en satyr udfører et dansetrin, en dæmon træder frem, en vestalinde jages bort fra sit tempel, en venus stiger op af et plastikbassin.

Nogle meter derfra ser man et stort skib, som er sejlet på grund og kærtret. Ved siden af skibet flyder en rød helikopter med knuste ruder. Den ligner en kæmpe edderkoppekrabbe i vandet. Fisk med desperate øjne svømmer mellem dem og vover sig helt ind i skibets kahytter, hvor algerne har svært ved at få fodfæste – en dragefisk glider forbi en muræne i en oversvømmet korridor, og en pigget sanktpetersfisk trænger ind i det, der engang var skibets bibliotek.

I det salte vand flyder bøger så lette som vandmænd med sider, der er blevet gennemsigtige – man skulle næsten tro, de var levende.

I en stime ses *En baby-boomers betroelser* af den kendte franske tv-vært Thierry Ardisson, bind to af *Roucasseries*, komikeren Jean Roucas' omfattende samling af vittigheder, en smuk blå bog om tv- og radiovært Jean-Christophe Averty,

Ta mère, la totale; en samling 'din mor-jokes' redigeret af tv-stjernen Jacques Essebag, kendt under pseudonymet Arthur, *Millionærernes hemmeligheder* af quiz-vært Philippe Risoli, *Hun kaldte mig ... stump* af Loana Petrucciani, vinder af Frankrigs første sæson af Big Brother, *Reality-tv* af studievært Bernard Montiel og en essaysamling, udgivet som en hyldest til Patrick Lepape.

Bourdieu's lille røde bog *Om TV – og journalistikkens magt* svømmer omkring alene, ligesom *Det spektakulære samfund* af Guy Debord, *Gutenberg-galaksen* af Marshall McLuhan og en bog af Pierre Tailhard de Chardin om den kosmoteistiske noosfære, fyldt med håndskrevne kommentarer. En originaludgave af Chateaubriands *Vie de Rancé* flyder henover en tæt stime af filosofiske essays om tv-mediet af François Mauriac, Emmanuel Berl og Serge Daney, samt et ufuldstændigt bind af tv-værten Pascal Sevrans dagbøger med titlen *Påskeliljernes privilegium*. Lidt længere væk øjner man også *Det, jeg tror* af filosof og journalist Maurice Clavel, *TV gør dig vanvittig... men jeg har det bedre* af den karismatiske studievært Bruno Masure, *Sandheden om mig* af nyhedsjournalistikkens 70'er-komet Patrick Sabatier, *Min best of* af lørdagsunderholdningens Laurent Ruquier, *Hvad skal der dog blive af dig?* af variétéprogramvært Michel Drucker – med følgende dedikation henvendt til hans trofaste medvært gennem flere årtier: "Til Sébastien, den bedste af os."

Som det sidste ser man i en lidt mindre kahyt siderne fra to børnebøger, der flyder hid og did: en *Jumbobog* med gyldent omslag og en tegneserie om den hellige Frans af Assisi.

1

Det er et navn, man kender i hele dalen og et stykke derfra, så langt som til Enclave des papes. Bitereau. Et navn skrevet med blåt, der kører forbi på lavlandets lige veje, og som bugter sig op af de snørklede bjergveje til de mest fjerntliggende flækker på alle tidspunkter, dag og nat, når der opstår en hastesag: en radiatorventil, der pludselig springer, og som næsten får den gamle skolelærerinde, der bor alene under Autannes klippeafsats, til at dø af skræk en dag med sne, hvor alle bjergpas er lukkede. En oversvømmet kælder i et nyt hus i en forstad til Valréas. Tilstoppede toiletter på et hotel i Nyons. Evakuering af Rémuzat-skolen midt om vinteren på grund af et beskadiget varmeanlæg. Blikkenslager-varmeinstallatørens varevogn har gennempløjet samtlige landeveje i Drôme-departementet, og navnet Bitereau hænger på alle køleskabe i Ouvèze-dalen takket være firmaets reklamekalendere. Navnet Bitereau er også nået frem til mellemskolen i Buis-les-Baronnies, hvor eleverne en dag så blikkenslagerens varevogn parkere foran skolen, hvilket hans søn hurtigt erfarede, da drillerierne begyndte. Sébastien bite-en-trop¹, det var uundgåeligt. Men selv med mere taktfulde

---

¹ Bitereau bliver drillende til bite-en-trop, hvilket betyder "en pik for meget".

skolekammerater ville skammen have været hans følgesvend på den 23 kilometer lange strækning mellem hans hjem i Montauban-sur-l'Ouvèze og Henri Barbusse-mellemskolen på grund af de reklameskilte med hans efternavn, som faren den sidste tid havde bedt sine kunder hænge op, når han havde lavet noget for dem - til gengæld for en rabat på 10%. Det var en metode, der kom fra Valence, og hans far havde forstået at tilpasse dette marketingredskab til selv de mest fjerntliggende steder i Drôme-departementet. Set fra skolebussen blomstrede farens forretning ubønhørligt. Sébastiens følelse af, at hans efternavn og farens profession gjorde ham latterlig, blev yderligere forstærket af det stigende antal reklameskilte fra en mere prestigøjs rival, hans skolekammerat Sylvain Lechats far, der monterede swimmingpools, og hvis glasfiberbassiner besmykket med buede trappenedgange skød stolt op langs vejen til Carpentras. Lechat: det kunne man ellers også have lavet fantastiske jokes om, tænkte den unge Sébastien Bitereau bittert. Men eftersom Sylvain var hans bedste ven, afholdt han sig fra det. På samme måde nægtede han at forbinde Nathalie, pigen de begge var forelskede i, med hendes fars prosaiske erhverv. Hans firma dominerede det voksende marked for automatiserede låger og elektriske vinduesskodder.

Swimmingpools med afrundede hjørner og automatiske låger i indkørslen med kamera i dørtelefonen: Sådan så Sébastiens første opfattelse af begrebet luksus ud. Ingen af indbyggerne i Montauban-sur-l'Ouvèze var endnu udstyret med den slags teknologi, og landsbyen lå for højt oppe til, at det ville være fornuftigt at installere en swimmingpool. Det

sneede hver vinter i dalen, og vejen gennem byen fortsatte mod ukendte, overisede hårnålesving op til et bjergpas i over 1300 meters højde. Tour de France var kørt den vej fire gange, og hvis han ikke i den forbindelse havde set beviset i fjernsynet, kunne Sébastien havde troet, at han var vokset op på en blind vej. Med sit fladtrykte tag og altanen i smedejern, der gik hele vejen rundt om førstesalen, lignede barndoms-hjemmet i øvrigt en bjerghytte, hvilket blev yderligere understreget af værelsernes trælofter og den enorme sandstenskamin i stuen, gennemløbet af gådefulde rør fra et eksperimentelt anlæg til gulvvarme – det var en grille, hans far havde haft; han havde drømt om at installere den slags i hele dalen, eller hvorfor ikke hele departementet, hvis ikke opvarmning med træ havde lidt en ubønhørlig tilbagegang nu, hvor man foretrak at hente varmen op fra atomkraftværket i Tricastin i stedet for at fortsætte fældningen af de sidste af bjergtoppens skove.

De støbte radiatorer erstattes af elektriske konvektionsradiatorer i høj hast, og nu, hvor Sébastien er begyndt på gymnasiet i Nyons, er hans far mindre og mindre varmeinstallatør og mere og mere blikkenslager. En elektrisk håndklædevarmer, ellers længe afvist, er endda endt med at finde vej til badeværelset, hvor farens anormalt komplekse rørinstallationer tegner bugtninger på loftet, som gør teenageren en smule melankolsk.

Er det via dem, han en dag hører sin mor og far skændes i køkkenet, hvilket ellers er en sjældenhed - et skænderi, der omhandler et omfattende bedrageri? Sébastiens far har

designet et varmesystem til et sensationelt byggeprojekt; et vivarium opvarmet af vand fra atomkraftværket, der skal give husly til tropiske krokodiller, en slags Rhône-til-Nil-biotop-transformation, inddragelse af Tricastin-øen ved atomkraftværket til glæde for genfærd på sightseeing fra Nilens hellige ø Philae. Desværre har han også investeret hele familiens opsparing i projektet, som han, sammen med andre håndværkere og små forretningsdrivende i området, er en af de lykkelige aktionærer i, indtil initiativtageren, en hollandsk svindler, forsvinder sporløst.

Af den grund kommer Sébastien aldrig til at køre på scooter til gymnasiet, men cykler hver morgen seks kilometer til Saint-Auban, hvor dalen begynder, efterfulgt af en time i bus, og tager samme tur modsatte vej hver aften. Sébastien er ude af døren, før morgenprogrammerne begynder, og kommer for sent hjem til aftenens familie-tv. Han kender hverken sitcom-serien *Diff'rent Strokes*, Dorotheés børneprogrammer, *Punky Brewster* eller *Knights of the Zodiac*. Han når med nød og næppe, sent om aftenen, at fange de polemiske debatprogrammer *Les dossiers de l'écran* på Antenne 2 og *Droit de Réponse* på TF1, eller talkshowet *Lunettes noires pour nuits blanches*. Kanal 5 og M6 er han fuldstændig afskåret fra, i bunden af dalen opfanger man kun de tre første kanaler. Sébastien forbander bjergene, der, efter husets støbejernsbalkon, virker som et ekstra faradaybur rundt om familiens Brandt-tv; en let kugleformet genstand beklædt med kunstigt træ, som han kigger på fra mindre end en meters afstand med lyden skruet så langt ned, at den ikke helt formår at overdøve moderens bønner. Hun tilbeder sin

gud på samme måde, som han ser tv; i hemmelighed, for at undgå sin mands spotske bemærkninger.

Af og til tænker Sébastien på det store kors oppe på bjergtoppen og ærgrer sig over, at det ikke er en kraftig tv-sender, som den han havde set for enden af stien langs klinten, da han var på vandretur med sin klasse i området oppe over Dieu-lefit, den allersidste konstruktion inden det bratte fald.

Indtil videre lærer han bare programoversigten udenad takket være tv-bladet *Télé 7 jours*, som han har fået lov til at hente i kiosken i Saint-Auban efter udløbsdato, og som han læser i bussen.

En dag var Sébastien også gået ind i tv-reparatørens lille butik, fascineret af det blegt lysene, våbenskjoldsformede Phillips-skilt, gennemløbet af en form for mælkevej med fire lysende stjerner. Det var et billede, Sébastien længe havde forbundet med en forestilling om byliv og vågne nætter. Der lugtede af kold tobak og varmt tin. Manden, der sad ved sit arbejdsbord, gjorde tegn til, at han skulle træde nærmere. Han havde et stort skæg og udskiftede, som om han én efter én trak bier ud af en bitavle i et bistade, kondensatorerne i et fjernsyns printplade. Sébastien spekulerede over, om pladens nærmest karamelliserede overflade skyldtes piberøgen, der også havde gulnet skægget omkring mandens mund.

- Se engang, havde manden forklaret, elektronerne kommer ud hér. Den store spole dér (han havde peget på en indviklet indretning med tæt sammensnørede kobbertråde) samler dem til en tynd stråle. Lidt som når du presser en appelsin.

Manden havde store hænder og en stærk sydfransk accent. Alligevel havde Sébastien været stærkt imponeret over hans præcise bevægelser og forklaringer.

- Hér og dér, indvendigt, aflæser elektronerne billedet fra den lysfølsomme katode og sender det op på skærmen. Som en knivspids salt, der omhyggeligt drysses ligeligt ud over en tallerkens overflade. Tallerkenen er den her, billedrørets flade side. Den er dækket af fosfor, der lyser op, når de usynlige elektroner rammer den. Mere indviklet er det ikke.

Med et smil havde han peget på samlingen af billedrør i alle størrelser, der var stillet op på en hylde bag ham, som kolber eller store glasbeholdere i et gammelt laboratorium.

- Sådan, nu ved du det hele.

Er Sébastien alligevel et "barn af tv-kulturen", som hans fransklærer så ejendommeligt og provokerende havde formuleret det i et stillebørn? De artige elever var faldet direkte i fælden og havde skrevet, at de hadede tv og foretrak at læse en god bog: *Spørg bare Alice, Det første Kys* eller *Syltede agurker med chokolade*. Sébastien havde i stedet bluffet sig igennem; forklaret, at hans allerførste minder om verden stammede fra fjernsynet: fløjtemelodien fra børneudsendelsen *Bonne nuit les petits* var den første lyd, han havde hørt, den første form, han tydeligt havde skelnet, var den orange dinosaur Casimirs, tv-mediets udgave af de orangegule pletter, som fostre danner på nethinden med deres knyttede hænder, og endelig var skræk den første følelse, han havde mærket, ved synet af telefonen med menneskeansigt i udsendelsen *Téléchat*. Han havde fået

karaktern 17 ud af 20, og det var uden sammenligning den bedste karakter i hele hans skoletid.

På trods af denne flygtige sejr i et prestigefag havde Sébastien sat kurs mod en gymnasial uddannelse i forvaltning og administration det kommende år. Den famøse 'bac G', som han havde hørt var lettest at komme igennem, og som han da også senere bestod med gode karakterer - netop samme år, som sangeren Michel Sardou udgav den grusomt spottende sang med titlen *Bac G*. "En discountuddannelse / På et råddent gymnasium / Den sædvanlige åbning / Mod en lukket fremtid".

Hans introduktion til den obligatoriske "standardkontoplan for bogføring", optegnet i et udfoldeligt hæfte, og en helt central følgesvend for eleverne på forvaltning- og administrationsgymnasiet, skulle dog vise sig at blive en kilde til betagelse. Hele verden, kaotisk som en bunke småsten, kunne pludselig passes ind i det lille papirsystems føjelige folder: både bjerge (*konto 21141, stenbrud*) og fabrikker (*konto 21311, industribygninger*), både dalens små dyreflokke (*konto 2185, besætning*) og Rhône-flodens store dæmninger (*konto 21384, dæmninger*)... Sébastien lærte at aflæse landskabet, og uden anstrengelse øvede han sig i bussen på tingenes hemmelige navne. Selv luften, der omgav dem, kunne han næsten rubricere, som når han under opstigningerne indåndede udstødningen fra den hårdt prøvede dieselmotor: *3221, brændstof; 35811 ustoflig udledning*. Denne sidste konto havde han selv opfundet ved at udvide kategorien for affald, hvilket var muligt, fordi systemet var skabt

til at kunne præciseres yderligere og dermed forbedres, hvilket gjorde det endnu mere perfekt.

Sébastien havde instinktivt forstået meningen med alt dette. Forskellen mellem den vigtige egenkapital og de altid lettere beklagelige tilgodehavender, den sekundære betydning af de nu så almindelige arbejdsgiveromkostninger, som ansatte generelt stædigt hager sig til uden nogensinde at forstå det overordnede system, virksomhedens fuldstændige form, som han så den udfoldet for sit blik, med sine hemmelige kilder til likviditet, gældsposternes berusende lodrette linjer, aktiernes farlige pyramider. Han følte sig så meget mere afslappet i denne verden af farvede rektangler; et spil Slinger og Stiger med fallitter undgået i sidste øjeblik, hastigt genforhandlede lån, faste bruttoinvesteringer oprettet i samme nu, end han var i sin ubrugelige dal i Drôme-departementets Foralpersom om de majestætiske Alper havde brug for den middelmådige afstivning, Ouvèze-dalen kunne tilbyde, som om Mistralvinden havde brug for at ruske forgæves i grenene på de sidste vilde oliventræer, der stadig voksede dér, mere end 100 kilometer fra kysten. Det landskab, han fandt i regnskabssystemerne, som han blev mere og mere indtaget i, var langt mindre abstrakt og lang mere storslået end det gedemarked af bjerge og natur, der omgav ham.

Uanset hvilke nye ting, menneskene kunne finde på, ville standardkontoplanen for bogføring være klar, til tjeneste: en bog med altid åbne sider og med dem som helte. Der var en mening med alt og en betegnelse for alt. Det hele gik op i sidste ende, hvis man stillede tingene i rette orden, i en ene-

stående, munter og uforfalskelig fortælling. Hans fars rod af værktøj i værkstedet (2155, *industri-udstyr*), de gamle bidet'er, som han havde afmonteret og beholdt til ingen nytte (3971, *nedskrivning af varebeholdning*), og hvori han opbevarede løse pakninger i alle størrelser, og ruller af blå (3223, *løsdele til værksteder og fabriksproduktion*): alt det udgjorde en verden, en så fuldstændig verden, at den sågar indeholdt kategorier til både klassificering af ondskabens gåde (416, *tvivlsomme eller kontroversielle kunder*) og knopskydende skatter – som det var bogholderens rolle, fornemmede Sébastien, at skærme sin fremtidige kunde mod. Hans far havde i øvrigt under en mere lukrativ periode forsejlet et lille skrin, der stod i skabet på hans kontor. Men selv dét havde hans bogholder ret til at vide – 5312, *kontantbeholdning* – hvorimod skatteinspektøren måtte slå sig til tåls med de temmelig mugne arkivkasser, der stod opmagasineret på loftet over garagen og var fyldt med regninger, som ifølge loven skal arkiveres 10 eller 20 år.

Sébastien havde haft fornemmelsen af at skænde en grav, af at dissekere et lig - det lille familiefirmas rådne lig – den første gang, han kravlede op på loftet med en lommelygte.

[...]